

Protokół

98. posiedzenia I. sesji IX. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 18. października 1910.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obeenyh posłów 132.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Dr. M. Bobrzyński, c. k. Radca dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstataje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 96 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, pztokół 97 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po d. 18. października 1910 roku które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej l. s. 7539 do 7547, 7549 do 7552, 7555, 7556, 7559, 7564.

Komisji szkolnej l. s. 7554, 7557, 7560, 7565, 7566.

Komisji petycyjnej l. s. 7562.

Komisji prawniczej l. s. 7553, 7563.

Komisji kolejowej l. s. 7561.

Komisji sanitarnej l. s. 7548, 7567, 7568.

Komisji wodnej l. s. 7558.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski nagłe, które opiewają:

Wniosek nagły.

Dnia 7. b. m. wybuchł gwałtowny pożar we wsi Dżurków pow. horodeńskiego, którego pastwą padło całe mienie 10. gospodarzy, a ponieważ wyrażona szkoda była tylko minimalnie ubezpieczoną, dalej z uwagi, że pora roku jest spóźnioną i poszkodowani są bez żadnej pomocy,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Mieszkańcom wsi Dżurków powiat. horodeńskiego przyznaje się wydatną zapomogę.

Lwów, d. 17. października 1910.

Wnioskodawca:
Antoni Theodorowicz.

Piniński, Laskowski, Czaykowski Wł., Halban, Schnell, Gniewosz, Moysa, Cielecki, Vivien, J. Korytowski, Czaykowski Wł. Wikt., Raciborski, L. Cieński, Wincenty Kraiński, Krzysztofowicz.

Wniosek nagły.

p. T. Starucha i tow. w sprawie pożaru w Płauczy Małej pow. Brzeżany i w sprawie zapomogi dla pogorzalców.

Dnia 11. października 1910 powstał ogień w Płauczy małej pow. Brzeżany i przy silnym wietrze w kilku chwilach zniszczył całą wieś — zwyż 120 gospodarzy wraz ze wszystkimi narzędziami gospodarskimi i zapasami zboża, tak, że około 1.000 ludzi zostało bez dachu i środków do życia. Nieszczęście jest tem większe, że spaliła się cała wieś, a zostało tylko 4 chaty, stojące na uboczu wsi.

Ponieważ nadechodzi zima, a o odbudowaniu niema nawet mowy, a naród siedzi pod gołym niebem, dlatego trzeba jak najrychlejszej pomocy pieniężnej na zakupienie artykułów żywności i dostarczenie pomieszczenia, bo inaczej grozi biednym mieszkańcom ruina.

Szkoda ogólna wynosi zwyż pół miliona koron a ubezpieczone były tylko niektóre budynki, a zboże nie było zupełnie ubezpieczone.

Dlatego podpisani stawiają nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wyasygnował odpowiednią kwotę, chociaż 10.000 koron na zakupienie środków żywności dla pogorzalców.

2) Wzywa się c. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy, ażeby wyjednali w telegraficznej drodze u c. k. centralnego rządu we Wiedniu chociaż 50.000

koron zapomogi dla pogorzalców na odbudowanie budynków.

3) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najprędzej dostarczył dla pogorzalców na zimę starych wagonów kolejowych lub odpowiednich baraków, bo inaczej grozi pogorzalcem śmierć.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Lewicki, A. Staruch, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Skwarko, Kurowiec, Makuch, Kiweluk, Petruszewicz, Krysowaty, Krężel, Jedynak, Korol.

Marszałek oznajmia, że z odczytanymi wnioskami nagłymi postąpi regulaminowo.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi o umieszczenie na pierwszym miejscu porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia jego nagłego wniosku w sprawie pomocy dla pogorzalców gminy Płaucza mała.

Marszałek oznajmia, że przed ukończeniem rozpraw nad nagłym wnioskiem p. Leo w sprawie sejmowej reformy wyborczej, która to rozprawa jest umieszczoną na pierwszym punkcie porządku dziennego, a więc w trakcie rozpraw nie może umieszczać innego wniosku nagłego.

Marszałek oznajmia, że na końcu dzisiejszego posiedzenia umieści wniosek nagły p. Schätzla wniesiony w tej samej sprawie na poprzednim posiedzeniu i wniosek nagły p. T. Starucha.

Przemawia p. T. Staruch.

Marszałek udziela ponownie wyjaśnienia w tej sprawie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad wnioskiem nagłym p. Lea i tow. w sprawie sejmowej reformy wyborczej.

Przemawia p. Dudykiewicz.

Przemawia p. Tertil.

Marszałek udziela głosu p. Jampolskiemu.

P. Jampolski nieobecny w Izbie.

Marszałek oznajmia, że z kolei głósma p. Stapiński, któremu p. Stefczyk, odstąpił swój głos.

Przemawia p. Stapiński.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek sekretarza p. Urbańskiego o zamknięcie rozprawy.

Marszałek wzywa zapisanych posłów za nagłością wniosku p. Leo, a mianowicie pp. Bandrowskiego, Landaua, Maryewskiego, Dolińskiego, Michałowskiego, Maissa, Merunowicza, Sarego, Sałę, Jedynaka, Krężła, Ptaka, Cieleckiego do wyboru mowcy generalnego.

Po chwili Marszałek oznajmia, że mowcą generalnym „za” nagłością wniosku p. Leo wybrano p. Bandrowskiego, a mowcą „przeciw” nagłości wniosku p. Leo jest p. Stojałowski.

Przemawia p. Stojałowski.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Stojałowski.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Stojałowski.

Marszałek wzywa p. Stojałowskiego i Stapińskiego do porządku.

Przemawia dalej p. Stojałowski.

Przemawia p. Bandrowski jako generalny mowca „za” nagłością wniosku p. Leo.

Izba uchwała nagłość wniosku p. Lea.

Przemawia p. Leo pod względem formalnym i wnosi o odesłanie swego wniosku do komisji reformy wyborczej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek formalny p. Leo.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły pp. Schätzla i T. Starucha w sprawie pomocy dla pogorzalców gm. Płaucza mała.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

Wysoki Sejmie!

W dniu 14. października br. zniszczył pożar prawie całą gminę Płaucza Mała w powiecie Brzeżańskim, gdyż spłonęło przeszło 100 gospodarstw z budynkami gospodarczymi, zapasami zboża, a nawet inwentarzem żywym; szkoda przenosi 100.000 kor.

Ponieważ ludność dotknięta tą klęską znalazła się nagle w położeniu wprost rozpaczliwym, bo w nadchodzącej porze zimowej bez dachu i środków do życia, przeto wnoszę

Wysoki Sejm raczy gminie Płaucza Mała uchwalić doraźną pomoc materialną.

Wnioskodawca:

Schätzel

Sobolewski, Doliński, Adam, Ciuchciński, Jabłoński, Federowicz, Kleski, Pastor, Sala, Rayski, Tertil, Witos, Cipser, Sare.

W n i o s e k n a g ł y

p. T. Starucha i tow. w sprawie pożaru w Płauczy Małej pow. Brzeżany i w sprawie zapomogi dla pogorzalców.

Dnia 14 października 1910 powstał ogień w Płauczy Małej pow. Brzeżany i przy silnym wietrze w kilku chwilach zniszczył całą wieś w zwyż 120 gospodarzy wraz ze wszystkimi narzędziami gospodarskimi i zapasami zboża, tak, że około 1000 ludzi zostało bez dachu i środków do życia.

Nieszczęście jest tem większe, że spaliła się cała wieś, a zostało tylko 4 chaty, stojące na uboczu wsi. Ponieważ nadchodzi zima, a o odbudowaniu nie ma nawet mowy, a naród siedzi pod gołym niebem, dlatego trzeba jak najrychlej pomocy pieniężnej na zakupienie artykułów żywności i dostarczenie pomieszkania bo inaczej grozi biednym mieszkańcom ruina.

Szkoda ogólna wynosi zwyż pół miliona koron, a ubezpieczone były tylko niektóre budynki, a zboże nie było zupełnie ubezpieczone.

Dlatego podpisani stawiają nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się ck. Rząd, ażeby wyasygnował odpowiednią kwotę, chociaż 10000 K na zakupienie środków żywności dla pogorzalców.

2) Wzywa się ck. Namiestnictwo i Wydział krajowy ażeby wyjednali w telegraficznej drodze u ck centralnego rządu we Wiedniu chociaż 50.000 K zapomogi dla pogorzalców na odbudowanie budynków.

3) Sejm wzywa ck. Rząd, ażeby jak najprędzej dostarczył dla pogorzalców na zimę, starych wagonów kolejowych lub odpowiednich baraków, bo inaczej grozi pogorzalcem śmierć.

Wnioskodawca:

T. Staruch.

Lewicki, A. Staruch, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Skwarko, Kurowiec, Makuch, Kiweluk, Petruszewicz, Krysowaty, Krężel, Jedynek, Korol.

Przemawia p. Schätzel uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w tej sesji w przedmiocie osobnego kredytu dla pogorzalców gm. Płauca.

Przemawia p. T. Staruch uzasadniając nagłość swego wniosku, a oddzielnie sam wniosek.

Izba oddzielnie uchwała nagłość wniosków pp. Schätzla i T. Starucha.

Izba uchwała następnie przekazanie wniosku nagłego p. Schätzla komisji budżetowej.

Marszałek odczytuje wniosek p. T. Starucha, a mianowicie:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się ck. Rząd, ażeby wyasygnował odpowiednią kwotę, chociaż 10.000 K na zakupienie środków żywności dla pogorzalców.

2) Wzywa się ck. Namiestnictwo i Wydział krajowy ażeby wyjednali w telegraficznej drodze u ck centralnego rządu we Wiedniu chociaż 50.000 K zapomogi dla pogorzalców na odbudowanie budynków.

3) Sejm wzywa ck. Rząd, ażeby jak najprędzej dostarczył dla pogorzalców na zimę, starych wagonów kolejowych lub odpowiednich baraków, bo inaczej grozi pogorzalcem śmierć.

Przemawia p. Krzczunowicz i wnosi o przekazanie tego nagłego wniosku p. T. Starucha komisji budżetowej.

Przemawia p. Federowicz i wnosi poprawkę do wniosku p. Krzczunowicza, aby komisja budżetowa łącznie traktowała powyższy wniosek nagły p. T. Starucha z wnioskiem nagłym p. Schätzla w tym samym przedmiocie.

Przemawia p. Krzczunowicz i oświadczając, że przyjmuje poprawkę p. Federowicza.

Przemawia p. T. Staruch i wnosi poprawkę, aby komisya budżetowa zdała w tym przedmiocie sprawozdanie do 3 dni.

P. Krzeczunowicz nie zgadza się na tę poprawkę p. T. Starucha.

Izba uchwala formalny wniosek p. Krzeczunowicza, wraz z poprawką pp. Federowicza i T. Starucha tj. uchwala przekazanie powyższego nagłego wniosku p. T. Starucha komisji budże-

towej z poleceniem łącznego traktowania sprawy z wnioskiem nagłym p. Schätzla w tym samym przedmiocie i zdania sprawy do trzech dni.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na dzień 19. października 1910 r. godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

St. Henryk Badeni w. r.
Zacharyasz Skwarko w. r.

